

โครงการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ไม่ว่าจะ เป็นแบบใดก็ตามในโลกเสรี ย่อมมีความมุ่งหมายที่จะปรับปรุงความเป็นอยู่และยกระดับการครองชีพของประชากรในประเทศนั้น ๆ ให้สูงขึ้น และ การที่จะให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ย่อมต้องอาศัยความร่วมมือเพียงของประชากรในประเทศนั้น ๆ ทั้งในด้านความคิดและกำลังกาย ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า ประชากรในสังคมหนึ่ง ๆ ย่อมเป็นทั้งเป้าหมายในการพัฒนาและเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศให้บังเกิดผลตามความมุ่งหมาย การวางแผนพัฒนากำลังคนอย่างรอบคอบจึง เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ คอยพัฒนาทั้งหลาย

ปัญหาเกี่ยวกับประชากรประการหนึ่งได้แก่ การเพิ่มทวีประชากรอย่างรวดเร็วในประเทศคอกพัฒนา ซึ่งก่อให้เกิดความวิตกกังวลแก่ผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาเศรษฐกิจอยู่บ้าง ฝ่ายหนึ่งมีความเห็นว่าจำเป็นต้องมีโครงการวางแผนครอบครัวโดยรีบด่วน เพราะการเพิ่มของประชากร เป็นภาระในการเลี้ยงดูและทำให้ไม่สามารถเพิ่มทุนการออมทรัพย์อันจะนำมาใช้ลงทุนในการพัฒนาเศรษฐกิจได้เพียงพอ อีกฝ่ายหนึ่งมีความเห็นตรงข้ามโดยถือว่าประชากร เป็นทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค การเพิ่มประชากรย่อมหมายถึงความถึงกำลังคนที่ขยายตัวยิ่งกว่านั้น ในระยะยาวเมื่อการศึกษาได้แพร่หลายแล้วย่อมจะเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลในเรื่องครอบครัวเอง

อย่างไรก็ตามเป็นที่ยอมรับกันว่า คุณภาพของบุคคลเป็นสิ่งสำคัญมากกว่าปริมาณบุคคล การลงทุนในตัวบุคคลเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง แต่เดิมมักเข้าใจว่าการลงทุนในการสร้างคนได้แก่การให้การศึกษาและอบรมวิชาชีพเป็นสิ่งสิ้นเปลือง* และจัดว่าเป็นการลงทุนทางสังคมซึ่งมีความจำเป็นน้อยกว่าการลงทุนในทางที่ก่อให้เกิดผลผลิตโดยตรง ปัจจุบันโดยยอมรับกันแล้วว่า การลงทุนในการพัฒนาตัวบุคคลในการให้ได้รับการศึกษาที่ดี อบรมวิชาชีพ ตลอดจนให้การศึกษาในเรื่องที่อยู่อาศัยและพละนามัยให้สมบูรณ์ ถือว่าเป็นการลงทุนที่ก่อให้เกิดผลผลิตอย่างหนึ่ง หากเป็นการลงทุนทางสังคมอย่างเดียวกัน ด้วยเหตุนี้โครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมย่อมขึ้นอยู่กับกำลังคนซึ่งมีความรู้ความสามารถและได้รับการฝึกฝนในด้านต่าง ๆ ให้มีจำนวนเพียงพอที่จะปฏิบัติงานตามโครงการ เหล่านั้นได้ การวางแผนกำลังคนนับว่าเป็นงานสำคัญยิ่ง และจะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของการพัฒนา การขาดแคลนกำลังคนที่มีได้รับการฝึกฝนจะเป็น

* ดร. สวัสดิ์ สัตนธรรมิ์ "การวัดการศึกษากับการพัฒนาการเศรษฐกิจ ใน ประมวลบทความการวางแผนการศึกษาและการพัฒนากำลังคน (พระนคร: การพิมพ์ไชนาทาวน์, ๒๕๐๗) หน้า ๑๑.

อุปสรรคแก่การพัฒนาซึ่งกว่าการขาดแคลนเงินทุนหรือทรัพยากรธรรมชาติเสียอีก

จากข้อความข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นที่ประเทศไทย ควรวางแผนพัฒนากำลังคน
ไต่แล้ว ผู้เขียนตระหนักถึงความสำคัญจึงได้ศึกษาและค้นคว้าเรื่องเกี่ยวกับกำลังคน และการเสนอ
วิทยานิพนธ์ เรื่องนี้คงจะมีค่าอันควรแก่การสนใจไม่น้อยสำหรับผู้ที่มีความสนใจในเรื่องดังกล่าว

ในการดำเนินงานเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ การรวบรวมข้อมูลและหลักฐานทาง ๆ ส่วน
ใหญ่กระทำโดยวิธีการค้นคว้าจากเอกสาร ซึ่งประกอบด้วยเอกสารและรายงานของทางราชการ
กฎหมาย หนังสือและวารสารต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและอังกฤษ ผู้เขียนได้จัดทำคำอธิบายเรื่องราวของนิพนธ์
นี้ไว้เป็นบท ๆ รวมทั้งหมด ๗ บทด้วยกันคือ

บทที่ ๑ เป็นบทนำของวิทยานิพนธ์

บทที่ ๒ เรื่องกำลังคนกับการพัฒนาเศรษฐกิจ กล่าวถึงกำลังคนในฐานะที่เป็นรากฐานของ
กำลังทางทหารแลทางเศรษฐกิจแห่งชาติ ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการ เศรษฐกิจกำลังคน
การใช้กำลังคนให้เป็นประโยชน์เพื่อแก้ปัญหาการว่างงาน การทำงานไม่เต็มที่ โดยวิธีการให้การ
ฝึกอบรมวิชาชีพ และการสร้างขวัญหรือกำลังใจในการทำงาน เป็นต้น

บทที่ ๓ เรื่องสภาวะประชากรของประเทศไทย จะกล่าวถึงประวัติความสนใจปัญหาประชากร
เริ่มตั้งแต่สมัยจีนโบราณ สมัยกรีก สมัยโรมัน สมัยกลางและสมัยใหม่ ประวัติความสนใจปัญหาประชา
กรของประเทศไทย ศึกษาสถิติข้อมูลเกี่ยวกับประชากรของประเทศไทยเพื่อดูแนวโน้มการ เจริญของ
ประชากรในอดีตและปัจจุบัน และปัจจัยต่าง ๆ อันอาจยังผลแก่แนวโน้มของประชากร ซึ่งแยกเป็น
สาเหตุต่าง ๆ ที่มีผลกระทบกระเทือนต่อการเกิดและสาเหตุต่าง ๆ ที่มีผลกระทบกระเทือนต่อการตาย
กล่าวถึงการประมาณประชากรของประเทศไทยในอนาคตและนโยบายประชากรของประเทศไทยว่า
จะเป็นอย่างไร

บทที่ ๔ เรื่องกำลังคนในประเทศไทย กล่าวถึงแนวความคิดและนิยามศัพท์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
ในเรื่องกำลังคน สถานะกำลังคนในอดีตและปัจจุบันจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ตามประเภทอาชีพ
ประเภทของกิจกรรม สถานะการทำงานและเพศ อุปทานกำลังคนและอุปสงค์กำลังคนรวมทั้งปัจจัย
ที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มขึ้นหรือลดลงในเรื่องนี้ การคาดการณ์ความต้องการกำลังคนในอนาคตและอุปทาน
กำลังคนที่มีฝีมือที่คาดว่าจะได้รับตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจ

บทที่ ๕ เรื่องหลักและวิธีการพัฒนากำลังคน กล่าวถึงความหมายของการวางแผนกำลังคน ประวัติการริเริ่มงานวางแผนพัฒนากำลังคนในประเทศไทย งานพื้นฐานที่จำเป็นต่อการวางแผนพัฒนากำลังคน เป็นต้นว่า การประเมินและวิเคราะห์กำลังคน การวางแผนฝึกอบรมกำลังคน นอกจากนี้จะกล่าวถึงหลักและวิธีการในการพัฒนากำลังคน ซึ่งแยกเป็นการพัฒนากำลังคนในทางอนามัย การพัฒนากำลังคนในทางการศึกษา พัฒนากำลังคนด้วยวิธีการอพยพกำลังคน การจัดให้มีสิ่งดึงดูดและชักจูงใจต่าง ๆ และการจัดการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพของคนทำงานอยู่แล้ว ความจำเป็นในเรื่องพัฒนากำลังคน จึงควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการวางแผนพัฒนากำลังคนระดับชาติ

บทที่ ๖ ปัญหาและข้อเสนอแนะบางเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกำลังคน ซึ่งจะเลือกศึกษาเฉพาะบางปัญหาเท่านั้น คือ ปัญหาและข้อเสนอแนะในเรื่องการศึกษา ปัญหาและข้อเสนอแนะการสร้างกำลังคนให้เป็นผู้นำ ปัญหาและข้อเสนอแนะทางการแพทย์และสาธารณสุข และปัญหาพื้นฐานทางสังคมไทย

บทที่ ๗ เป็นบทสรุป กล่าวถึงข้อความทั่ว ๆ ไปที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องในบทที่แล้วมา ประเทศไทยควรมีนโยบายพัฒนากำลังคนอย่างไรบ้างและควรคำนึงถึงปัญหาอะไรบ้างที่อาจจะทำให้งานพัฒนากำลังคนไม่ได้ผลสมความมุ่งหมาย